

Domen kommer inte att refereras i publikationen Arbetsdomstolens domar.

Postadress

Box 2018
103 11 Stockholm

Besöksadress

Stora Nygatan 2 A och B

Telefon

08-617 66 00

kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se

Expeditionstid

måndag–fredag

09.00–12.00

13.00–15.00

KÄRANDE

Svensk Pilotförening, Stationsgatan 3 B, 195 47 Märsta
Ombud: förbundsjuristen Maria Fridolin, LO-TCO Rättsskydd AB,
Box 1155, 111 81 Stockholm

SVARANDE

Scandinavian Airlines System Denmark – Norway – Sweden,
195 87 Stockholm
Ombud: arbetsrättschefen Jan Bergman, Transportföretagen TF AB,
Box 5384, 102 49 Stockholm

SAKEN

kollektivavtalsbrott

Svensk Pilotförening har framställt yrkanden och angett grunder på sätt som framgår av stämningsansökan, se domsbilaga 1.

Sedan Arbetsdomstolen utfärdat stämning i målet har Scandinavian Airlines System Denmark – Norway – Sweden (SAS) medgett att betala 100 000 kr jämte ränta.

Parterna har därefter träffat en förlikning med det innehåll som framgår av domslutet och begärt att Arbetsdomstolen stadfäster förlikningen.

Domskäl

Det finns inget hinder mot att stadfästa förlikningen.

Domslut

Arbetsdomstolen stadfäster följande mellan parterna träffade förlikning.

1. SAS ska för tvistens lösande till Svensk Pilotförening i ett för allt betala 2 000 000 kr. Betalning ska ske senast 30 dagar efter att förlikningen stadfästs i dom.
2. Vardera parten ska stå sina rättegångskostnader.

3. I och med denna överenskommelse är parternas samtliga mellanhavanden med anledning av denna tvist slutligt och fullständigt reglerade.

Ledamot: Lars Dirke

Rättssekreterare: Lina Cajvert

LO-TCO RÄTTSSKYDD AB

Arbetsdomstolen
Box 2018
103 11 Stockholm

Inkom per e-post
2021-09-30
2:2
Arbetsdomstolen

2021-10-05
Mål nr A142/21
Aktbilaga nr 1

Datum 2021-09-30 Beteckning (bör anges i brev till oss) 100636

Stämningsansökan

Kärande: Svensk Pilotförening
Wallingatan 44 A
111 24 Stockholm

Ombud: Förbundsjuristen Maria Fridolin
LO-TCO Rättsskydd AB
Box 1155
111 81 Stockholm
Telefon: 08-676 63 07
E-post: maria.fridolin@fackjuridik.com

Svarande: Scandinavian Airlines System Denmark-Norway-Sweden,
902001-7720
195 87 Stockholm

Saken: kollektivavtalsbrott

Som ombud för Svensk Pilotförening (härefter "Föreningen") ansöker jag om stämning på Scandinavian Airlines System Denmark-Norway-Sweden (härefter "SAS").

Mellan parterna gäller kollektivavtal, det s k Pilotavtalet.

SAS är medlem i Svenska Flygbranschen.

Mellan parterna har förhandlingar förevarit utan att tvisten har kunnat lösas.

Yrkanden

Föreningen yrkar att Arbetsdomstolen förpliktar SAS att till föreningen utge 17 500 000 (sjuttion miljoner femhundra tusen) kr i allmänt skadestånd jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämningsansökan till dess betalning sker.

Föreningen yrkar ersättning för rättegångskostnader jämte ränta.

Grunder och sakomständigheter

Mellan parterna gäller som tidigare nämnts Pilotavtalet. I 21 § nämnda avtal finns en bestämmelse gällande inhyrning av andra flygbolag.

SAS kan hyra in externa flygbolag vid plötsligt uppkomna störningar i trafikavvecklingen på ad hoc-basis och utan föregående förhandling. SAS kan vidare – efter förhandling enligt MBL – hyra in externa flygplan (inklusive flygplan från bolag som helt eller delvis är ägda av SAS) upp till 13 % av SAS totala ASK (available seat kilometer) i Sverige som den anges i den senaste utgivna årsredovisningen.

Formeln för beräkning av andel inhyrd produktion utgörs av antal ASK producerade med inhyrd kapacitet delat med den produktion som utförs av SAS med egna flygplan.

SAS ska kvartalsvis redovisa total ASK i Sverige samt inhyrd ASK i Sverige. Med "ASK i Sverige" avses all produktion i Sverige, 50 % av all produktion mellan Sverige och Danmark respektive Sverige och Norge samt all produktion mellan Sverige och övriga länder.

Under räkenskapsåret 2018/2019 har SAS överskridit den avtalsenliga inhyrningskvoten, gränsvärdet, med 4,8 procentenheter (17,8 procent istället för 13 procent).

Aktuell bestämmelse om inhyrning tillkom 2012 och har fungerat väl fram tills det första kvartalet under räkenskapsåret 2018/2019, då andelen inhyrning uppgick till 14,6 procent. Under det andra och tredje kvartalet uppgick andelen till 12,1 procent respektive 15,1 procent. Andelen inhyrning för hela det aktuella räkenskapsåret uppgick slutligen till 17,8 procent.

SAS har genom att överskrida avtalsenlig inhyrningskvot gjort sig skyldig till kollektivavtalsbrott och har därmed ådragit sig en skyldighet att utge allmänt skadestånd till föreningen.

Nivån på det allmänna skadeståndet ska sättas på sådant sätt att SAS inte gör någon ekonomisk vinning på att bryta mot avtalet.

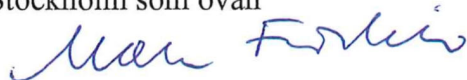
Under 2016 gick piloter ut i strejk efter att kollektivavtal inte kunde träffas mellan parterna. Efter medling överenskom parterna om ett nytt avtal, som innebar löneökningar och andra förändringar som översteg det så kallade ”märket”. Innan det nya avtalet slutligen träffades, gjordes en justering av inhyrningskvoten i nu aktuell bestämmelse, från 11 % till 13 %. Parterna var överens om att 2 procentenheter inhyrning motsvarar en besparing/förtjänst för SAS motsvarande 1 % av lönesumman för piloter.

Lönesumman för piloter under i målet aktuell period uppgick till cirka 700 miljoner kr. 1 % inhyrning motsvarar, utifrån det som sagts ovan, 3,5 miljoner kr. Inhyrningskvoten för räkenskapsåret 2018/2019 överskreds med 4,8 procentenheter, vilket således motsvarar en besparing/förtjänst för SAS med 16,8 miljoner kr (4,8 x 3,5 miljoner kr). I det yrkade allmänna skadeståndet om 17,5 mkr ingår utöver SAS besparing/förtjänst även ersättning för den kränkning som avtalsbrottet inneburit.

Preliminär bevisuppgift

Föreningen avser att avge bevisuppgift när det klargjorts vad som är tvistigt mellan parterna.

Stockholm som ovan

Maria Fridolin

Bilagor: utdrag från Bisnode/Infotorg, utdrag ur § 21 Pilotavtalet